
PRINȚUL, ÎMPĂRATUL, LEUL ȘI CONTEMPORANII.

Povestea monumentului Skariatin din Sighișoara

Ioan F. Pascu

Către răsăritul Sighișoarei, pe o colină aflată sub o lizieră de pădure, un leu doarme peste un sarcofag de piatră. Leul este prințul rus Grigori Jakovlevich Skariatin, un general de cavalerie rănit mortal pe câmpul de luptă de un obuz inamic. Despre prințul Skariatin și monumentul care i-a fost dedicat se știe mult prea puține lucruri, și acestea dispersate în doar câteva lucrări ce tratează secvențial, întâmplător sau independent, povestea generalului și a leului odihnind imperial peste ultimul său punct de comandă.

Așezat la temelie de tânărul împărat Franz Joseph și sfințit la dezvelire de iubitul episcop ortodox al Transilveniei, Andrei Șaguna, monumentul "La Leu" și personajul pe care acesta îl omagiază merită sublinieri nu doar din cauza nemeritatului anonimat care l-a pus în afara Listei Monumentelor Istorice din România, cât mai ales datorită valorii sale memoriale și simbolice - căci ceea ce acum este mai greu de înțeles, la mijlocul secolului al XIX-lea a fost considerat o datorie de onoare.

Dovada este ultima vizită imperială la Sighișoara, petrecută exact la doi ani după moartea generalului Skariatin, când Franz Joseph, conducătorul celui mai mare imperiu continental din Europa, a venit intenționat la Sighișoara pentru a pune personal, în 31 iulie 1852, la ora 8 dimineața, ora fatală a prințului rus, piatra de temelie a monumentului închinat unui aliat reprezentat sub forma de leu, altfel cel mai nobil animal al bestiariului imagistic.

Mai mult, prin sfințirea monumentului făcută un an mai târziu de episcopul Andrei Șaguna, s-a mărturisit indirect și recunoștința românilor față de intervenția rusă venită în sprijinul „bunului împărat”, căruia majorității ardeleni i-au rămas mereu fideli.

Fără pretenție de contribuție originală, articolul nostru este mai degrabă un eseu prin care am încercat să alăturăm puținele piese cunoscute ale acestei secvențe istorice, completând pe marginea ei cu realități actuale care constată probleme și propune soluții.

Prințul

În istoriografia românească informațiile despre Grigori Jakovlevich Skariatin sunt extrem de lacunare. Nu există repere biografice, nu avem nici măcar o imagine, iar puținele date știute au fost strânse de Ela Cosma în lucrarea *Sași, austrieci, slavi*

în Transilvania și Banat. (Biografii de secol XIX și din vremea revoluției pașoptiste)¹. Aici Skariatin este menționat drept prinț, dar în alte lucrări este pomenit ca fiind conte².

În conjunctura creată de victoriile din Transilvania ale revoluționarilor maghiari conduși de Józef Zachariasz Bem, un general cu origini poloneze, comisarul suprem al Rusiei în principatele române, generalul Duhamel, îi scrie cancelarului țarist, contele Karl Robert Nesselrode, că la solicitarea generalului austriac Schuter trei batalioane rusești au ajuns în 2 februarie 1849 la Brașov, unde au fost întâmpinate cu mare bucurie de către populația germană a orașului. În aceeași zi însă, generalul austriac Pfersmann a cerut contramandarea intervenției ruse, fapt care îl face pe generalul Dumahel să creadă că austrieii au renunțat complet la cooperarea cu forța armată rusă. Este contextul în care apare pentru prima dată menționat numele colonelului Skariatin, care îi raportează lui Duhamel că feldmareșalul Anton Puchner i-a solicitat să ordone urgent deplasarea trupelor la Sibiu, unde încearcă să ajungă pe 4 februarie.

În seara zilei de 7 februarie generalul Duhamel primește un nou raport al colonelului Skariatin, de la Sibiu, în care acesta arăta că detașamentul rus a trecut frontiera de la Turnu Roșu în data de 3 februarie, când a și avut o convorbire cu feldmareșalul Puchner, convenind asupra bătăliei de a doua zi. După Eugen von Friedenfels, colonelul de cavalerie (*ritterlicher Oberst*) Skariatin ar fi trecut prin pasul Turnu Roșu în fruntea unui corp de 3.000-4.000 de soldați³, dar George Bariț spune că după victoria de la Ocna Sibiului (4 februarie) "*baronul colonel principe (s.n.) Skariatin*" a intrat în Sibiu în fruntea a 1696 de infanteriști, 120 de cazaci călări și 6 tunuri, "*adică nici un regiment întreg ci numai câți ar fi deajuns ca să ție garnizoana din Sibiu, pentru ca trupele austriece să poată opera toate în contra trupelor lui Bem*", considerând că celelalte cifre vehiculate sunt exagerări⁴.

Skariatin rămâne în fruntea garnizoanei ruse din Sibiu până la 11 martie, când orașul este cucerit de generalul Bem. George Bariț a fost de părere că "*Bătălia de*

1 Ela Cosma, *Sași, austrieci, slavi în Transilvania și Banat. (Biografii de secol XIX și din vremea revoluției pașoptiste)*, Editura Academiei Române, București, 2009, p. 344-346. Trimiterile bibliografice din capitolul dedicat prințului Skariatin se fac la: - Eugen von Friedenfels, *Joseph Bedeus von Scharberg. Beiträge zur Zeitgeschichte Siebenbürgens im 19. Jahrhundert.*, ed. Wilhelm Braumüller, Partea I: 1783-1847, Viena, 1876; Partea a II-a: 1848-1858, Viena 1877, p. 106, 110, 124, 256; George Bariț, *Părți alese din istoria Transilvaniei. Pe două sute de ani în urmă*, vol II, ediția a II-a, Brașov, 1994, p. 147, 430, 458, 469-472, 570; Ela Cosma, *Revoluția de la 1848-1849. Un catalog de documente și regeste (Fondul Institutului de Istorie din Cluj)*, Vol I-II, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2005, vol. I. p. 267, vol II. P. 51, 52, 89, 103, 121, 142, 162, 168, 292.

2 Gheorghe Baltag, *Sighișoara, Schässburg, Segesvár*, Editura Nemirae Napocae, Cluj Napoca, 2004, p. 252. În ceea ce ne privește, având în vedere expertiza Elei Cosma în problematica perioadei pașoptiste, optăm pentru titulatura propusă de domnia sa.

3 *Apud* Ela Cosma, p. 19, 345

4 *Ibidem*

la Sibiu din 11 martie 1849 a fost pierdută de generalul c.c.⁵ Jovits ajutat și de rușii comandați de colonelul Skariatin. După judecata tuturor oamenilor competenți de atunci, *bătălia s-a pierdut numai în urma comandei mizerabile*⁶.

Nevoit să părăsească Sibiul, colonelul Skariatin se retrage la Tălmăciu, fiind rugat de statul major austriac, prin generalul c.c. Kalliany, să mențină zona Băița-Turnu Roșu, dar după pierderea de către austrieci a podului peste Olt de la Brad (15 martie) Skariatin se retrage la Băița, având în ariergardă trupe cezaro-crăiești și un detașament de gardiști sași aflați sub comanda baronului Samuel von Brukental, care moare în aceeași seară încercând să treacă Oltul călare⁷.

Aflăm apoi că la 23 martie generalul de cavalerie baronul Wilhelm von Hammerstein-Ecquord, comandantul suprem al trupelor cezaro-crăiești din Galiția, cu sediul la Lvov, îi transmite primului ministru Schwarzenberg un raport primit de la Iași despre soarta armatei austriece din Transilvania și despre trupele auxiliare ruse. Acesta a fost întocmit pe 20 martie de către șeful agenției consulare austriece de acolo, agentul consular Eisenbach, pe baza unui scrisori expediate în 17 martie din București de agentul consular Casimir von Timoni, care raportează că după ce trupele cezaro-crăiești au părăsit Sibiul, generalul Skariatin a primit de la feldmareșalul Puchner un răspuns cum că *”el nu a comandat nimic și nu știe unde sunt trupele”* ceea ce l-a condus pe Skariatin la concluzia că trupele ruse trebuie să se retragă din Transilvania. Prin urmare, Transilvania a căzut în mâinile lui Bem⁸.

La scurt timp însă colonelul rus va fi înaintat la gradul de general maior. Astfel, în protocolul consiliului austriac de miniștri din 3 aprilie 1849 se consemnează propunerea primului ministru Felix von Schwarzenberg, de a se decora generalii țariști Lüders, Skariatin, Moller și Eengelhardt. Propunerea a fost aprobată de împăratul Franz Joseph, care printr-un bilet de mână din 30 aprilie acordă distincții și ordine celor patru generali.

După ce generalul Bem a cucerit Sibiul și Brașovul, silindu-i pe austrieci să se retragă în Valahia, începe ce-a de-a doua campanie rusă iar generalul Skariatin, sosit în iunie 1849 de la Varșovia, primește de la feldmareșalul rus, prințul Ivan Fyodorovich Paskiewics, ordinul de a intra în Transilvania. O lună de zile mai târziu îl găsim pe câmpul de luptă de la Albești, lângă Sighișoara.

5 c.c. = cezaro-crăiasc, imperial, ce ține armata imperială austriacă n.n.

6 *Ibidem*

7 A nu se confunda cu fostul mare guvernator al Transilvaniei, Samuel von Brukenthal (1721-1803). Baronul înecat în apele Oltului s-a născut în 1818, străbunicul acestuia fiind Michael von Brukental, fratele cunoscutului guvernator.

8 Ela Cosma, *Consulatele, Agențiile consulare și stărostiile Austriei din principatul Moldovei*, în Anuarul Institutului de Istorie ”George Barițiu”, Cluj-Napoca, XLVI, Series Historica, 2007, p. 139-140

Bătălia⁹

Prima unitate de cazaci călări a pătruns în orașul de pe Târnava Mare în 29 iulie, la orele 8 dimineața, luând locul trupelor lui Bem, care cu o zi înainte s-au retras în ordine spre Albești. O mică parte din armata rusă a traversat Sighișoara, deplasându-se și ea către est, spre Albești, în timp ce grosul trupelor au rămas la vest de oraș ”între Huli” și în ”Roră”, unde au fost cantonate două batalioane. Având la comandă pe generalii Alexander Nikolajewitsch von Lüders și Grigori Jakovlevich Skariatin, armata rusă aștepta să facă joncțiunea cu trupele generalului Dick, care pe 1 august trebuiau să sosească cu 5.000 de soldați de la Rupea, urmând ca apoi, împreună, să se pornească spre ținutul secuiesc.

Informat greșit de către un spion, generalul Bem a crezut că trupele de la estul orașului reprezintă întreaga armată rusă, motiv pentru care s-a deplasat toată noaptea de 30/31 iulie cu intenția clară de a-și zdrobi adversarul înainte de apariția generalului Dick. Rușii au fost însă repede avertizați de către un meșter cuțitar care în zorii zilei de 31 iulie a observat întâmplător de pe Dealul Spânzurătorii (”Galgenberg”) manevrele insurgenților maghiari ce trecuseră de Albești și ocupaseră poziții de luptă în câmpia largă care se deschide pe malul stâng al Târnavei Mari.

Așezate față în față la orele dimineții, primii care au deschis foc de artilerie au fost unгурii, provocând la început pagube importante rușilor, printre victime aflându-se și generalul Skariatin, care a fost grav rănit ”cum s-a zis în urma contuziunii luate de la glonțul de tun, care nu-l lovise ca să-l răpună, ci numai îl frecase în repeziciunea sa”¹⁰. Generalul Skariatin nu a mai apucat să vadă sfârșitul bătăliei pentru că moare pe drum, în timp ce era transportat la Sighișoara.

Între timp artileria rusă a răspuns cu un foc susținut iar un detașament de cazaci a plecat în recunoaștere spre Nadeș, pentru a cerceta dacă atacul principal nu urma să vină dinspre Tg. Mureș, așa cum era convins generalul Lüders. Abia pe la orele 19, când acesta s-a lămurit că atacul din câmpia Albeștiului nu este o diversiune, a intrat în luptă cavaleria ușoară cazacă, care după o manevră de învăluire a masacrat rapid două batalioane maghiare, încheind bătălia în 30 de minute.

Vădate de cavalerie, o parte din trupele insurgente au reușit să fugă spre Cristurul Secuiesc, lăsând pe câmpul de luptă peste 2000 de soldați morți, care împreună cu numai 80 de ruși au fost așezați în gropi comune în câmpia Albeștiului¹¹. Au fost luați

9 O bună descriere a luptei de la Albești (pe care o vom folosi și noi) se găsește la G. Baltag, *Op. cit.*, p.250-253

10 George Bariț, *Părți alese din istoria Transilvaniei. Pe două sute de ani în urmă*, vol II, ediția a II-a, Brașov, 1994, p. 570, apud Ela Cosma, *Sași, austrieci...* p.346

11 Până la ora actuală locul acestor gropi comune a rămas necunoscut.

500 de prizonieri unguri, s-au capturat mai multe tunuri și trăsură lui Bem cu un sac de monede de argint și o sabie scumpă de paradă¹².

Trupele rusești, care aveau un total de 12.000-15.000 de militari, din care 3.000 cazaci și 30 de tunuri, nu au utilizat decât 6.000 de militari și 10 tunuri, având ca pierderi pe lângă cei 80 de morți și 100 de răniți.

Printre marii dispăruți ai bătăliei, alături de generalul Skariatîn s-au mai aflat Petöfi Sándor, poetul național maghiar, și adjunctul generalului Bem, publicistul german de la Brașov, Anton Kurz.

Cât despre generalul Bem, după ce a scăpat cu mare greutate ajutat de un grup de husari, acesta revine la comandă dar capitulează pe 13 august la Șiria, lângă Arad. Temându-se de represalii (toți comandanții trupelor revoluționare au fost judecați și executați pentru înaltă trădare) Józef Bem a fugit în Imperiul Otoman, unde s-a convertit la islam și a devenit înalt funcționar sub numele de Amurat Pașa¹³.

Nu știm unde a fost îngropat generalul Skariatîn la Sighișoara, după cum nu cunoaștem nici unde odihnește el acum în Rusia, deoarece la finele lui noiembrie 1849 doi frați ai prințului sosesc în Transilvania, pentru a duce acasă resturile pământești ale fratelui lor. Cei doi adresaseră înainte o rugămintă scrisă guvernatorului Wohlgemuth, rugându-l să le acorde permisiunea de a complini acest act de pietate¹⁴.

Împăratul

După ce la comemorarea unui an de la moartea generalului Skariatîn, pe 31 iulie 1850, comandantul cezaro-crăiesc al regimentului de infanterie de linie nr. 41 Sivkovich, staționat în Sighișoara, organizează o slujbă de pomenire¹⁵, doi ani mai târziu împăratul însuși va pune piatra de temelie a unui monument comemorativ.

Franz Josef își începe vizita în Transilvania pe 19 iulie 1849, la Cluj. După ce a vizitat mai multe localități din Apuseni, orașele Alba Iulia, Sibiu și Brașov, împăratul ajunge la Sighișoara¹⁶ în seara zilei de 30 iulie, însoțit fiind de arhiducele Albrecht, guvernatorul militar și civil al Transilvaniei, prințul von Schwarzenberg, contele Grünne și de o numeroasă suită. A doua zi dimineața la orele 8, coincidentă sau poate nu, aceeași oră la care a murit și Skariatîn, are loc evenimentul immortalizat de publicația *Siebenbürger Bote*, care scrie¹⁷: *”Azi la orele 8 dimineața, la trei ani de la bătălia de la Sighișoara, a (morții n.n.) curajosului general imperial rus Skariatîn, s-a pus piatra de temelie a*

12 G. Baltag, *Op. cit.*, 253

13 A murit la vârsta de 55 de ani, pe 10 decembrie 1850, fiind înmormântat la Aleppo, azi Halab, Siria.

14 Ela Cosma, *Op. cit.*, 346

15 *Ibidem*

16 Pentru vizita lui Franz Josef la Sighișoara am folosit informațiile publicate de: Nicolae Teșculă, *Vizite imperiale la Sighișoara*, în Alt-Schaessburg, 4, Editura Qual Media, Cluj-Napoca, 2011, p. 52-59

17 *Siebenbürger Bote*, Hermannstadt, am 6. August 1852, p.613, apud N. Teșculă, p. 57

unui monument dedicat acestuia. La un sfert de oră de Sighișoara, în dreapta drumului ce merge spre Odorhei, pe o înălțime la liziera pădurii, este locul unde a închis ochii eroul. Aici, în acest loc tragic, va fi ridicat în scurt timp un frumos monument, la care azi Majestatea sa apostolică a pus temelie. (...) Alteța sa, domnul guvernator i-a înmănat Majestății sale documente pe care Înălțimea sa le-a pus într-o cutie de cupru (...)” pe care a așezat-o în pământ cu ajutorul unei mistrii și a unui ciocan aurit. „În momentul în care Majestatea sa bătea cu ciocanul, răsună muzica tobelor și a trompetelor, fanfara militară cântă imnul, infanteria adunată a dat drumul la șarjă, tunurile bubuiau și toate clopotele răsunau în oraș. Apoi domnul inspector de geniu preluă de la Majestatea sa ciocanul împreună cu mistria, pe care le-a dat primarului (Michael Weinrich)¹⁸ cu sarcina de a proteja și de a se preocupa de conservarea acestui monument. Apoi Majestatea sa apostolică a asistat la punerea pietrei de temelie din partea Înălțimii sale arhiducele, a alteței sale guvernatorului, prințul von Schwarzenberg, a domnului primar, a oficialităților militare și civile. Întreaga festivitate a fost închisă de scurta defilare a trupelor. Apoi Majestatea sa vizită locul bătăliei. (...) Plecarea Majestății sale apostolice spre Tg. Mureș a avut loc la orele 9 ½ dimineața”¹⁹.

A fost ultima vizită a unui împărat în Transilvania iar durata ei foarte scurtă la Sighișoara, din seara zilei de 30 iulie până la orele 9.30 din dimineața următoare, dovedește clar că unicul scop al vizitei imperiale de aici a fost întemeierea monumentului, ceea ce denotă și recunoștința deosebită a lui Franz Joseph față de generalul Skariatîn și armata rusă.

Monumentul

Finanțat, bănuim, de la Viena, monumentul a fost terminat până în toamna anului 1853, fiind opera artistului austriac I. Meixner²⁰, care a așezat peste un sarcofag de piatră un leu dormind, sculptat din același material. Elevația monumentului este decorată cu basoreliefuli neogotice, în interiorul cărora sunt 9 câmpuri (câte 3 pe latura lungă. unul pe cea scurtă din față și două pe echivalentul ei din spate) în care se aflau plăci de bronz cu steme heraldice policrome și inscripții în limba germană și rusă. Pe placa centrală a fațadei de est se afla următorul text: „*Dankbarer Anerkennung des gemeinschaften Kampfes und Sieges der allirten Heere und des freundschaften Binges der ehrbaren Kaiser von Österreich und Russland Franz Joseph der I und Nicolaus der I, der k.k. siebenbürgische Armeekorps*”²¹ („Recunoștință corpului de armată C(hesaro) C(crăiesc) ardelean, luptelor și victoriilor armatelor aliate și legăturii prietenești dintre onorabilii împărați ai Austriei și Rusiei, Franz Joseph I și Nicolae I”). Același text se găsește și în limba rusă pe placa centrală a fațadei de vest.

18 Precizare N. Teșculă

19 *Sibenbürger Bote*, Hermannstadt, am 6. August 1852, p.613, apud N. Teșculă, p. 57

20 Nu am reușit să aflăm nici un fel de date despre viața sau opera lui I. Meixter

21 Arhiva Muzeului de Istorie Sighișoara

Monumentul Skariatin a fost dezvelit la 27 septembrie 1853 și sființit de episcopul ortodox Andrei Șaguna.

Contemporanii

După ce la sfârșitul secolului al XIX-lea sau la începutul celui următor a fost așezată o copertina în două ape, sprijinită pe patru stâlpi din lemn, monumentul a rămas solitar dar îngrijit, ca un punct de curiozitate pentru noile generații de sighișoreni, care în timp au început să-i uite semnificația, introducându-l în memoria colectivă cu denumirea simplă de "La leu".

Prima agresiune importantă asupra monumentului s-a produs imediat după 1990, când acesta a fost vandalizat de țigani, care au distrus și au furat plăcile din bronz pentru a le valorifica la fier vechi. Fragmente din acestea au fost totuși recuperate de către primărie, dar au dispărut și ele între timp.

Ulterior, în anul 2003, zona a fost lotizată pentru construcția de locuințe, dar în planul de lotizare și în raportul de specialitate privind aprobarea planului de lotizare "prelungirea str. Dumbravei"²², este menționat că în jurul monumentului lui Skariatin "s-a prevăzut o mică zonă verde, cu bănci și alei pietonale". Cu toate acestea proprietarul lotului care se învecinează cu monumentul la vest "nu a respectat amplasamentul imobilului în cadrul lotului de teren atribuit (lotul nr. 5). Din această cauză construcția ce urmează a fi realizată este prea apropiată de monumentul generalului Skariatin, amplasat în vecinătate", motiv pentru care o comisie de control "a dispus mutarea amplasamentului construcției începute (...) conform planului de situație anexă la autorizația de construire"²³.

Pe de altă parte, rămas izolat, monumentul a trecut neobservat la alcătuirea Listei Monumentelor Istorice din România (2004), fiind exceptat și de la actualizarea acesteia în 2010²⁴.

În această conjunctură, pentru salvarea și punerea în valoare a monumentului Skariatin, Primăria Municipiului Sighișoara s-a adresat în anul 2011 exceleței sale Alexander Churilin, ambasadorul de atunci al Federației Ruse la București, solicitându-i părerea privind mutarea, restaurarea și clasarea monumentului Skariatin. După ce o vreme nu a fost primit nici un răspuns oficial, în luna octombrie 2012, la Sighișoara a avut loc o întâlnire cu Andrey Lanchikov, șeful secției consulare, și Korshunov Dmitry, secretar II, reprezentanți ai Ambasadei Federației Ruse la București. Acestora le-au fost prezentat istoricul monumentului și conjunctura care a generat situația actuală, precum și soluția gândită de Municipiul Sighișoara, care presupune mutarea monumentului în zona protejată a Cimitirului eroilor sovietici (pe fostul amplasament al bustului reprezentând

22 Hotărârea Consiliului Local Nr. 150 din 22 decembrie 2003

23 Referatul nr. 19.985 din 16.10. 2008. La ora actuală construcția nu a fost terminată și recepționată.

24 MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 670 bis/1.X.2010

pe Ilarie Chendi) din cartierul Andrei Șaguna și ridicarea pe locul fostului amplasament a unei stele comemorative. În final, după consultări cu primarul Ioan Dorin Dăneșan și viceprimarul Dan Bâdea, s-a conturat o strategie de abordare în următorii pași:

- Trimiterea de către Primăria Municipiului Sighișoara către Excelența sa Oleg S. Malginov, ambasadorul Federației Ruse la București, a unei adrese oficiale de înaintare, care să prezinte situația actuală și soluția propusă, precum și a unei documentații istorice care să cuprindă toate informațiile avute în legătură cu acest monument²⁵. În paralel partea rusă va începe și ea documentarea privind persoana prințului general Skariatin.
- Obținerea acordului din partea Federației Ruse și realizarea unui parteneriat bilateral în acest scop.
- Întocmirea documentației și obținerea avizelor de către partea română, identificarea unor surse sau programe de finanțare de către partea rusă
- Desfacerea monumentului și înlocuirea lui cu o stelă comemorativă.
- Restaurarea monumentului de către specialiști atestați
- Reamplasarea monumentului în zona protejată a Cimitirului eroilor sovietici din parcul Catedralei Ortodoxe Sfânta Treime, aflat în cartierul Andrei Șaguna
- Clasarea monumentului și a stelei comemorative ca monumente de for public.

Realizarea acestor pași ar însemna nu doar scoaterea din anonimat a monumentului Skariatin ci și îndeplinirea mai departe a sarcinii lăsate moștenire Sighișoarei la 1852 - prin primarul Michael Weinrich din partea împăratul Franz Joseph.

Monumentul Skariatin după dezvelire-fața lui din Est

25 Până la data apariției acestui articol adresa oficială de înaintare trebuie să fi fost deja expediată Ambasadei Federației Ruse la București

Monumentul Skariatin la sfârșitul sec. alXIX-lea-fața lui din Vest

Monumentul Skariatin la începutul sec.XX-vedere de la Vest

Monumentul Skariatina la începutul sec.XX-vedere de la Vest

Monumentul Skariatina în situația actuală-vedere frontală către Sud

Monumentul Skariatina în situația actuală-vedere către Sud-Vest

Monumentul Skariatina în situația actuală-vedere către Nord-Est (pe lunca de la poalele monumentului, către care se odihnește leul, a fost câmpul bătăliei)

DER PRINZ, DER KAISER UND DER LÖWE DIE GESCHICHTE DES SKARIATIN - DENKMALES IN SCHÄSSBURG

Über den russischen Prinzen Grigori Jakovlevich Skariatin und das ihm zu Ehren auf einer Anhöhe unweit von Schäßburg errichtete Denkmal, ist nur wenig bekannt und diese Berichte sind nur vereinzelt in verschiedenen Arbeiten angeführt.

Daher wird in diesem Beitrag versucht, alle bekannten Informationen über die militärische Tätigkeit des Prinzen General Skariatin während der beiden Zaristischen Feldzüge von 1849 in Siebenbürgen (biografische Daten sind unbekannt); den Verlauf der Schlacht auf dem Weißkircher Feld und den Tod des Generales; den Besuch des Kaisers Franz Josef in Schäßburg (31. Juli 1852) um den Grundstein des Monumentes zu setzen; dessen Beschreibung und der Weihung durch den orthodoxen Bischof Andrei Șaguna 1853; seinen gegenwärtigen Zustand und die Vorschläge für die Restaurierung und das hervorheben des Denkmals welches in dem kollektiven Denken als „Zum Löwen“ bekannt ist, zusammenbringen.

Cuvinte cheie: Monument, general, Skariatin, Albești, leu.

Schlüsselworte: Denkmal, General, Skariatin, Weißkirch, Löwe.